

Kevätesikkojen etsintä - ohjeet

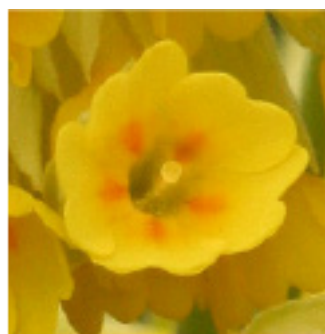

Miten kukat erottaa toisistaan?

Kampanjaan osallistuminen ei vaadi aiempaa kasvituntemusta. Riittää, kun tunnistat kevätesikon luonnossa. Itse havainnon tekeminen on helppoa ja onnistuu kaikilta. Kurkistat vain jokaisen havainnoitavan kasvin kukinnon sisään ja katsot, onko se S- vai L-tyyppiä. S-tyypin kukissa näkyy useita ponsia. L-tyypin kukissa näkyy vain luotti. Jos et ole varma, onko kyseessä ponsi vai luotti, se ei haittaa. Sen kun siirryt seuraavaan kasviin, joka voi olla helpompi tunnistaa. Ponsien ja luottien erottaminen voi alkuun olla hieman hankalaa. Mitä useamman kasvin käyt läpi, sitä helpommaksi se muuttuu.

S-tyyppi

L-tyyppi

Havainnon tekeminen

Kukan tyyppin määrittämiseksi kasvia ei tarvitse poimia. Riittää, kun katsot sitä ylhäältäpäin. Kyykisty tai kumarru kasvin kohdalla ja käännä kukka itseesi päin. Varo astumasta kasvien päälle. Havaintojen tekemisestä ei ole tarkoitus aiheutua luonnolle haittaa. Tutki 100 yksittäistä kasvia. Valitse kasveja sieltä täältä niin, että koko alue, jolla kevätesikkoja kasvaa, tulee tutkituksi.

Näin pääset alkuun:

Ennen luontoonlähtemistä varmista, että ainakin yhdellä etsintäryhmän jäsenellä on käytössään nettiyhteydellä varustettu älypuhelin. Jos ei ole, tulosta havaintolomake paperille. Löydettyäsi paikan, jossa kevätesikkoja kasvaa, avaa kevätesikkosivusto osoitteessa www.cowslip.science ja valitse sieltä Tee havainto. Muista, että olemme kiinnostuneet kevätesikoista, jotka kasvavat täysin tai osittain luonnontilaisissa paikoissa. Pihat ja kukkapenkit eivät siksi ole oikea paikka havaintojen tekemiseen. Jos mahdollista, etsi kevätesikkoja, jotka kasvavat niityillä tai metsien laitamilla. Myös pientareet ovat otollisia paikkoja havaintojen tekemiseen. Ennen tulosten lähettämistä ota tutkimastasi alueesta kuva, jonka voit lähettää lomakkeen mukana.

Sopivan paikan löydyttyä ala täyttää lomaketta vastaamalla siinä esitettyihin kysymyksiin. Älypuhelin määrittää sijaintisi automaattisesti (jos paikannus tai GPS on päällä). Jos tämä ei onnistu, paikannuksen voi tehdä myös käsin esikokartan avulla. Yritä arvioida, kuinka monta kevätesikkoa alueella kasvaa. Näetkö vain muutamia kasveja (alle sata), lukuisia kasveja (muutamia satoja) vai onko koko paikka kevätesikkojen peitossa (useita satoja tai tuhansia kasveja)?

Ala tutkia kasveja yksitellen. Vilkaise kukkaa ja kirjaa ylös, onko kasvi L- vai S-tyyppiä. Pane mieleen, mistä aloitit, ja jokaisen tutkitun kasvin jälkeen ota askel pois päin aloituspaikasta, jotta et vahingossa päädy tutkimaan samaa kasvia moneen kertaan. Jatka, kunnes olet tutkinut 100 kukkaa. Jos tutkimassasi paikassa ei kasva sataa kasvia, älä huoli, vaan merkitse huomautuksiin, ettei kasveja ollut enempää. Myös tämä tieto auttaa meitä tietojen analysointivaiheessa.

Jos havaitsijoita on useita, jakakaa tutkittava alue keskenänne. Yksi voi aloittaa yhdestä nurkasta ja toinen toisesta. Ennen aloittamista sopikaa itsellenne reviirit. Esimerkiksi näin: "Minä tutkin alueen tuon kiven vasemmalla puolella. Ota sinä kiven oikeanpuoleinen alue". Jos havaitsijoita on paljon, jakaantukaa pieniin ryhmiin ja jakakaa tutkittava alue ryhmittäin. Yksi jäsenistä voi myös asettua seisomaan alueen keskelle ja kirjata tuloksia. Havainnoitsijat huutavat kirjurille, kumpaa tyyppiä (L vai S) heidän tutkimansa kasvi edustaa, ja kirjuri merkitsee tulokset ylös koko ryhmän puolesta.

Kevätesikkujen etsintä Foto: Kaarel Kaisel

TEADUSE TIPPKESKUS
ECOLCHANGE
CENTRE OF EXCELLENCE

Euroopa Liit
Euroopa

Eesti
tuleviku heak

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

